

## ÜÇÜNCÜ SÖZ'ÜN TEFEKKÜRÜ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ  
يَا أَيُّهَا النَّاسُ اعْبُدُوا

Sözler ( 18 )

İhtar : ALLAH'ın izni ve inayetiyle bu sözü mütalaa ederken Risale-i Nurlardaki bazı esasları bu söze tatbik ettim. Esasları tatbik ederken oluşan kusurlar ve noksanlıklar bana aittir. Şimdi esasları tatbik ediyorum.

1.

هُوَ الْأَوَّلُ وَالْآخِرُ وَالظَّاهِرُ وَالْبَاطِنُ âyetindeki dört muazzam hakikatları HER ŞEYDE GÖSTERİP hafiziyeti a'zamî derecede ve haşri bahar kolaylığında ve kat'iyetinde bizlere ders verir.

Asa-yı Musa ( 33 )

EVVELÜ	İBADET / FİSK VE SEFAHET
AHİRÜ	TİCARET VE SAADET / HASARET VE HELAKET
ZAHİRÜ	O çanta ve silâhı taşımak ile (İbadet ve Takva) zahiri bir ağırlık. / O çanta ve silahı taşımamakla (İbadet ve Takvayı yapmamakla) zahiri bir hıfvet.
BATINÜ	Kalbinin ve ruhunun, binler batman minnetlerden ve korkulardan kurtulması / Kalbinin binler batman minnetler altında ve ruhunun hadsiz korkular altında ezilmesi.

2. Sâniyen: Kur'andaki anasır-ı esasiye ve Kur'anın takib ettiği maksadlar; TEVHİD, NÜBÜVVET, HAŞİR, ADALET İLE İBADET olmak üzere dördtür. Bu dört unsuru beyan edeceğiz.

İşarat-ül İ'caz ( 12 )

TEVHİD	"Hâlık ve Rezzak, ondan başka yoktur. Zarar ve menfaat, onun elindedir. O hem Hakîm'dir, abes iş yapmaz. Hem Rahîm'dir; ihsanı, merhameti çoktur"
NÜBÜVVET	Bir vakit iki asker, uzak bir şehire gitmek için emir alıyorlar. Beraber giderler; tâ, yol ikileşir. Bir ADAM orada bulunur, onlara der:..... O iki asker, O MUARRİF ADAMIN sözünü dinledikten sonra.....
HAŞİR	O yol ise, hayat yoludur ki; âlem-i ervahtan gelip kabirden geçer, ÂHİRETE gider.....Elhasıl: ÂHİRET gibi, dünya saadeti dahi, ibadette ve Allah'a asker olmaktadır.
ADALET İLE İBADET	O çanta ve silâh ise, İBADET ve TAKVAdır. Tâ, mahall-i maksuda yetişir. Orada, âsi ve kaçak CEZASINI görür. Orada, vazifesini güzelce yapan bir namuslu askere münasib bir MÜKAFAT görür.

3. Kırk sene ömrümde, otuz sene tahsilimde yalnız dört kelime ile dört kelâm öğrendim; tafsilen beyan edilecektir. Burada yalnız icmalen işaret edilecektir. Kelimelerden maksad: MANA-YI HARFİ, MANA-YI İSMİ, NİYET, NAZARDır.

Mesnevi-i Nuriye ( 51 )

<b>NİYET</b>	MUTİ-İ KANUN-U İLAHİ OLAN NEFERİN NİYETİ Askerlik nizamını sevmek, çanta ve silâhını muhafaza edip SAĞA gitmek. / ASİ ve HEVAYA TABİ NEFERİN NİYETİ askerliği bırakıp nizama tâbi olmak istemeyerek, SOLA gitmek.
<b>NAZAR</b>	Evet tam MÜNEVVER-ÜL KALP BİR ABİDİ, küre-i arz bomba olup patlasa, ihtimaldir ki, onu korkutmaz. Belki hârîka bir KUDRET-İ SAMEDANİYEYİ, lezzetli bir hayret ile SEYREDECEK. / Fakat meşhur bir MÜNEVVER-ÜL AKIL denilen kalbsiz bir fâsık feylesof ise; gökte bir kuyruklu yıldızı görse, yerde titrer. "Acaba bu SERSERİ yıldız Arzımıza çarpmasın mı?" der; evhama düşer.
<b>MANA-YI HARFİ</b>	"Hâlık ve Rezzak, ondan başka yoktur. Zarar ve menfaat, onun elindedir. O hem Hakîm'dir, abes iş yapmaz. Hem Rahîm'dir; ihsanı, merhameti çoktur" diye itikad ettiğinden her şeyde bir hazine-i rahmet kapısını bulur. Dua ile çalar. Hem her şeyi kendi Rabbisinin emrine müsahhar görür, Rabbisine iltica eder.
<b>MANA-YI İSMİ</b>	Hem herkese dilenci, hem her şeyden, her hâdiseden titrer bir surete girmesi.

4. Cenab-ı Hakk'a vâsıl olacak tarîkler pek çoktur. Bütün hak tarîkler Kur'andan alınmıştır. Fakat tarîkatların bazıı, bazısından daha kısa, daha selâmetli, daha umumiyetli oluyor. O tarîkler içinde, kasır fehminle Kur'andan istifade ettiğim "ACZ ve FAKR ve ŞEFKAT ve TEFEKKÜR" tarîkidir.

Sözler ( 476 )

<b>ACZ</b>	Hem nihayetsiz musibetlere maruz olduğu halde; iktidarı, hiç hükmünde bir şey.(ACİZLİK)
<b>FAKR</b>	Nihayetsiz şeylere muhtaç olduğu halde; sermayesi hiç hükmünde.(FAKİRLİK)
<b>ŞEFKAT</b>	Halbuki mes'elemiz olan ubudiyet yolu, zararsız olmakla beraber ondan dokuz ihtimal ile bir saadet-i ebediye hazinesi vardır. (ŞEFKAT)
<b>TEFEKKÜR</b>	Saadet-i ebediye hazinesi ile şekavet-i ebediye helaketinin bulunması icma ve tevatür derecesinde hadsiz ehl-i ihtisasın ve müşahedenin şهادetiyle sabittir. Ve ehl-i zevkin ve keşfin ihbaratıyla muhakkaktır. (TEFEKKÜR)

5. (Şu hâtime, dört çeşit hastalıkları beyan eder ve tedavi çarelerini gösterir.)

Birinci Hastalık: "YE'S"tir.

İkinci Hastalık: "UCB"dur.

Üçüncü Hastalık: "GURUR"dur.

Dördüncü Hastalık: "SU-İ ZAN"dır.

Mesnevi-i Nuriye ( 66 )

<b>YE'S</b>	"Acaba bu serseri yıldız Arzımıza çarpmasın mı?" der; evhama düşer. (Bir vakit böyle bir yıldızdan Amerika titredi. Çokları gece vakti hanelerini terkettiler.)
<b>UCB</b>	İntizamsız, hükûmetsiz olan sol yolun yolcusu çantasız, silâhsız gider. Zahirî bir hıffet, yalancı bir rahatlık görür.
<b>GURUR</b>	O iki asker, o muarrif adamın sözünü dinledikten Öteki bedbaht nefer ise, askerliği bırakır. Nizama tâbi olmak istemez, sola gider.
<b>SU-İ ZAN</b>	Hem herkese dilenci, hem her şeyden, her hâdiseden titrer bir surette gider.

6. Kat'iyen bil ki: Hilkatın en yüksek gayesi ve fitratın en yüce neticesi İMAN-I BİLLAH'tır. Ve insanîyetin en âlî mertebesi ve beşerîyetin en büyük makamı, iman-ı billah içindeki MARİFETULLAH'tır. Cinn ü insin en parlak saadeti ve en tatlı nimeti, o marifetullah içindeki MUHABBETULLAH'tır. Ve ruh-u beşer için en hâlis sürur ve kalb-i insan için en safi sevinç, o muhabbetullah içindeki LEZZET-İ RUHANİYE'dir.

Mektubat ( 222 - 223 )

Bu derece âciz ve zaîf, fakir ve muhtaç olan ruh-u beşere İBADET, TEVEKKÜL, TEVHİD, TESLİM; ne kadar azîm bir kâr, bir saadet, bir nimet olduğunu, bütün bütün kör olmayan görür, derk eder.

Sözler ( 19 )

İMAN-I BİLLAH	TESLİM
MARİFETULLAH	TEVHİD
MUHABBETULLAH	TEVEKKÜL
LEZZET-İ RUHANİYE	İBADET

7. kelâmın tabakaları, ulviyet ve kuvvet ve hüsn-ü cemal cihetinden dört menbaı var. Biri MÜTEKELLİM, biri MUHATAB, biri MAKSAD, biri MAKAM'dır. Ediblerin, yanlış olarak yalnız makam gösterdikleri gibi değildir. Öyle ise, sözde "Kim söylemiş? Kime söylemiş? Ne için söylemiş? Ne makamda söylemiş?" ise bak.

Sözler ( 430 )

MÜTEKELLİM (KİM SÖYLEMİŞ)	HAK NAMINA BEDİÜZZAMAN SAİD NURSİ (R.A.)
MUHATAB (KİME SÖYLEMİŞ)	İSTİKBALDEKİ NESL-İ ATİ YANİ BİZLERE
MAKSAD (NE İÇİN SÖYLEMİŞ)	UBUDİYET YOLUNU BULUP SAADET-İ EBEDİYYE HAZİNESİNİ BULMAK İÇİN
MAKAM (NE MAKAMDA SÖYLEMİŞ)	HER ASIRDA DİNE VE İMANA TAM HİZMET EDEN MÜCEDDİDLER GELDİKLERİ GİBİ AHİR ZAMANIN MÜCEDDİDİ OLMAK MAKAMINDA SÖYLEMİŞ

Benim tefekkürüm burada son buldu. Sair kısımları siz tabir edebilirsiniz.

Elhasıl: Âhiret gibi, dünya saadeti dahi, ibadette ve Allah'a asker olmaktadır. Öyle ise, biz daima **عَلَىٰ الطَّاعَةِ وَالتَّوْفِيقِ لِلطَّاعَةِ عَلَىٰ اللَّهِ الْحَمْدُ** demeliyiz. Ve müslüman olduğumuza şükretmeliyiz.

Sözler ( 19 )